

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

Рѣкъ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвертъ 25-го Серпня 1898.

Число 34.

Календарь.

Серпень.	Ч.	Мокшма ден. Цюлига
26	П.	Мител прор.
27	С.	УСНЕНІЕ ПРЭСВ. БОГОРОД.
28	П.	12. ПО СОШ. Образа Госп.
29	П.	Мирона муч.
30	П.	Флора и Лавра
31	С.	Андрей, Тимо, Агафін

Звѣстѣ

Положене робѣтнѣкъ при твердомъ вуглѣ. — Що думаютъ австралійскіи робѣтнѣки о нашѣй конституціи. — Чому Ишпанія пухне? — Вѣстѣ изъ старого краю. — Новинки. — Сѣйшине. — Фейлтонъ: Зъ Галифаксъ до Виннипергъ. — Наседење Бразиліи. — Оголошене.

УВАГА.

Хотѣи приступити до „Союза“ най посылають вѣтупне и мѣсячне до касіера:

Mr. Konl. Kotanczyk
Box 127
S HAMOKIN, P. A.

И увѣдомлять секретаря вѣдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Положене робѣтнѣкъ при твердомъ вуглѣ.

Нужда, яка пануе помѣжъ робѣтнѣки при твердомъ вуглѣ въ Пеннсилвеніи, загално звѣсна. Она своєю нуждою перевыскають ще своихъ товаришѣвъ при мягкомъ вуглѣ. Тѣ послѣдній вѣдумѣли поставити ся противъ своихъ гнобителѣвъ. Сполучеными силами они бодѣи въ части выбороти собѣ якъ-такіи полекшѣ.

Робѣтнѣки при твердомъ вуглѣ такъ якъ бы стратили всяку силу вѣдпорну. Всякіи стрѣйки зъ минушого року остали безъ хѣсна. Вѣдъ лѣтъ они навѣтъ не змогли ся получить въ одну организацію.

Они мали колѣсь сильную свою организацію, але та вже давно палежить до умеренныхъ. Подѣ напоромъ организаціи богачѣвъ, она мусѣла зникнути. Вѣдтакъ организацию робѣтнѣки въ организацію „рицарѣвъ працѣ“, але и по нихъ остались лишь розбитки въ околлицяхъ вугльскихъ. Теперь намагають ся „робѣтнѣки получить въ товариство: „United Mine Workers“ — на жалѣ остае лише пытане, чи и та организація принесе пожаданіи користи.

На конвенціи, котра недавно вѣдбула ся въ Scapton, Pa., поставлено слѣдуючіи резолюціи:

- 1) Выплата дневного зарѣбку при 8 годиной праці.
- 2) Знесене контрактной работы.
- 3) Знесене компанічныхъ сторѣвъ, продажи робѣтнѣчныхъ знарядѣвъ, порошу до высаджована вугля и др. черезъ компаніи.

Компаніичніи сторѣ, а за помощью ихъ вызыскыване робѣтнѣкъ есть ганьбою для державы и вже давно повиненъ бути ухваленыи законъ, котрый бы взборонявъ того рода вызыски. — Недавно появились по газетѣхъ скарги на компаніи, котры въ своихъ примусовыхъ сторѣхъ продають робѣтнѣкамъ порохъ по \$2.50, за котрый самы платятъ только 50 цѣт. Зѣ спроваждованемъ вселикыхъ майнерскихъ прирядѣвъ дѣе ся та сама исторія.

Цѣны товарѣвъ по компаніичныхъ сторѣхъ, въ котрыхъ робѣтнѣки змушеніи брати, суть такъ высокіи, що робѣтнѣкъ навѣтъ при доброй работѣ не въ силѣ нѣчого ошадити. На лихо, суть робѣтнѣки ледви повѣ часу занятіи. Если-жъ въ тыждни вѣдасть ся выробити чотыри,

або пять дѣвѣт, то вже велике щасте для робѣтнѣка. Въ околлицяхъ твердого вугля повнѣсьенько робѣтнѣковъ и сотки ихъ стоятъ по-подѣ брехи чекаючи на роботу. Компаніи вугльско-копной умысно наспровожджали велику силу робѣтнѣка, щобъ тымъ способомъ могли цѣну знизити и зѣ страйковъ собѣ нѣчого не робити. По-притѣмъ держатъ ся вугльовіи бароны давной политики: лѣьше продати миліонъ бушлѣвъ по высокой цѣнѣ, якъ два миліоны по низкой цѣнѣ.

Штучна подвышка цѣны твердого вугля, споводовала тое, що теперь чымъ разъ менше есть попытка за твердымъ вугльомъ. Въ многихъ фабрикахъ, де недавно еще палили твердымъ вугльомъ, нынѣ уживаютъ лишь мягкого вугля. Навѣтъ желѣзныи колѣн, котры перевозятъ тверде вугле и ихъ властители належатъ до труету, палятъ нынѣ мягкимъ вуглемъ, понеже оно танше вѣдъ твердого. По приватныхъ домахъ палятъ нынѣ въ великой части газомъ и другими пальными матеріалами такъ, що попытъ за вугльомъ чымъ разъ зменшае ся.

Вмѣсто, щобъ компаніи знизили цѣну твердого вугля и тымъ способомъ мали бы больше замовленъ, могли-бъ больше выкопувати и больше робѣтнѣковъ зтрудити — они стоятъ при своихъ цѣнахъ, замовленъ не мають, не потребуютъ выкопувати, робѣтнѣкамъ не дають заробляти.

Най-же теперь стане ясно робѣтнѣкамъ, дячего они не мають работы, а якъ что выроблять, мусѣтъ компаніичнымъ вѣддати.

Spectator.

Що думаютъ австралійскіи робѣтнѣки о нашѣй конституціи.

Недавно тому повстала гадка получить вѣсь кольоріи въ Австраліи въ одну цѣлѣсть, котра бы мала носити назву австралійской федерации и мала мати конституцію дуже подобную до нашой. Коли пріишло до загалного голосованя надъ тою справою, то показало ся, що найважнѣйша кольорія New South Wales не згодилась на тое.

Причиною того незгодженя ся, було не тое, чтобы люде не хотѣли такого получения кольоріи — противно она вѣсь тоу хочуть, але не хочуть предложенной конституціи. Соціалісты и робѣтнѣки (а ихъ въ New South Wales дуже много) кажутъ, що понеже плянъ до топ конституціи дали лоеры, то

и они малы бы зъ неѣ най-большу корысть, але не робучій народѣ. Протестуютъ они противъ топ конституціи такъже тому, що въ нѣи сказано, що войска можна ужити для усмирения непорядку, а панове могли бы потомъ тое выкористати на своей способъ и послылати войска напротивъ страйковъ робѣтнѣковъ, якъ се дѣяло ся неразъ у насъ.

Требазнати, що Австраліичѣ мають до теперь дуже добру, але и неограничену конституцію, завдяки котрой впровадили въ жите много добрыхъ порядковъ, якихъ у насъ нема, та ще здае ся довго пріиде ся на ихъ чекати. Такъ, примѣромъ въ многихъ кольоріяхъ стейтъ дае роботу тымъ, що еѣ немають.

Въ New South Wales е запроважденыи постепенный податокъ вѣдъ доходу. Стейтъ занимае ся желѣзны-

ями, банками шадничими и асекураціею, въ наслѣдокъ чого грошѣ вложены до банку, суть певны, а за малу цѣну човѣкъ достане велику асекурацію.

Такъ само о робѣтнѣковъ дбають тамъ добре. Въ Новой Зеландіи примѣромъ, есть право, що жадеи робѣтнѣки немае працювати довше якъ 8 годиныхъ денно, а если бы працювавъ довше, то за тое належить ся ему extra заплата. Если бы ему хотѣли заплатити, то стейтъ обѣи се за нимъ и платню для него достае. Дѣтми и женами, що працюють въ фабрикахъ, оцѣкуе стейтъ дуже; кромѣ недѣлѣ мусѣтъ вѣсь вѣдпочивати еще одного повѣдня въ тыждни, безъ взгляду на тое, где они-бъ не робили, въ шторѣ, офісѣ, а навѣтъ дома яко домова прислуга, е то такъ бы сказати примусово повденне свято. Дѣвчатамъ-робѣтнѣкамъ е остро заказано ѣги полуденокъ въ фабрицѣ, а властитель, котрый бы позволивъ на то, есть остро каранный.

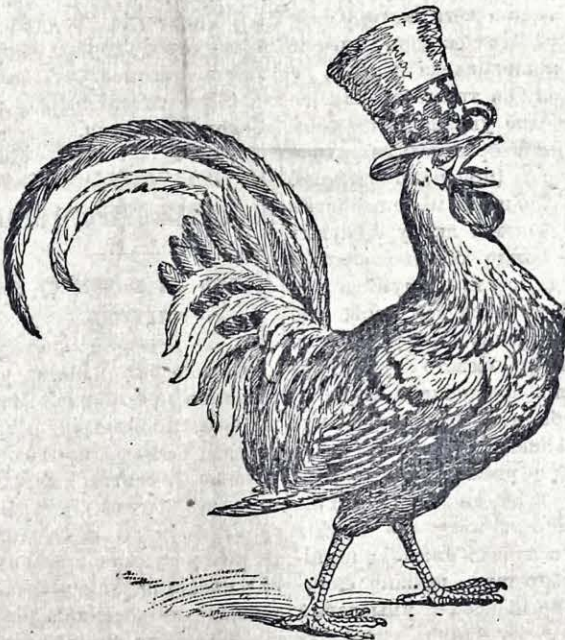
Вѣсь тѣ, а и другіи порядки были-бъ невозможными, если-бъ были Австраліичѣ приняли нашу конституцію, котра лишае робѣтнѣка на ласку и не ласку того, що дае ему работу и юмагае богатнымъ. Дятого Австраліичѣ голосували противъ, а теперь уложатъ собѣ другу конституцію, котра мусѣтъ бути доброю для робучого люду, бо иначе еѣ зновъ не пріимуть.

ЧОМУ ИШПАНИЯ ПУХНЕ?

Ишпанія очевидно упадае. Она упадала и передъ тымъ вже, закимъ зачала войну зъ Америкою. Дехто подае яко причину того безголове политичныхъ партій, иншіи зѣпеуте урядничковъ, а ще иншіи абсолютизмъ мнущихъ вѣковъ. Е въ томъ вѣсьмъ щось правды, але головною причиною, послѣ того мѣнѣня, ише Dr. Julio Bronta, е церковъ, що грае мѣжъ ишпаньскимъ народомъ найважнѣйшу ролю. Церковъ е въ Ишпаніи иституціею державною! Слуги еѣ, вѣдъ часу коли выгнали зъ Ишпаніи працюовитыхъ Мавровъ, Морхсковъ и жидѣвъ, а подчасъ инквизиціи сшалили вѣсьхъ нека톨릭ковъ мали и мають най-больше значѣне, такъ, що навѣтъ либеральной штатемени не могли цѣлковито вѣдъ ихъ вплыву увольнитись. Заходитъ теперь пытане, якъ ишпаньска церковъ ужила свою великашкыи силу, чтобы противѣдѣтати злу помѣжъ народомъ и поднести его моральность и культуру. По овочахъ ихъ познаега ихъ: какъ старе выречене. Икѣ-жъ то овочѣ?

Подѣвѣтъ ся насампередъ на обставины внутрь самоп церкви. Выхованіи въ фанатичномъ догматизмѣ, котрый ограничае се по най-большой части на выучено ся на память колькохъ формулъ — живутъ ишпаньскіи духовныи зъ малымъ выѣмкомъ въ бездонномъ невѣжествѣ. Колька легендъ, надъ котрыми хѣба посмѣятись бы можна, ставовлять верхъ ихъ учености. Злобне переслѣдоване каждого, що думаетъ троха иначе якъ они,

(Продовжене на другой сторѣ).

АМЕРИКА ПО ВОЙНѢ.

ЗЪ ГАЛИФАКСЪ ДО ВИННИПЕРГЪ.

—подавъ—

ИСТОРИИ ДМИТРѢВЪ.

Величезна просторонъ, — неизмѣрніи просторы, всего цѣлѣхъ три doby ѣзды зъ верхомъ, всего 2180 миль английскихъ. Народу вѣсьмъ сотокъ высѣло зъ корабля тай по троухъ годинахъ вѣдпочинку саджаютъ людеи до загоновъ. Нѣмцѣвъ особно, Русинѣвъ особно — Галичанъ особно, Буковинцѣвъ особно. Два великіи потяги набитыи народомъ. Вже рушными потяги въ далеку дорогу, бо ажъ до Winnipeg.

На поблизкой стациіи въ Туго, раненько около годины третой я вѣсь до потягу, щобъ товаришити народови, ажъ на мѣсце назначеня. Народъ христіанскій ще спавъ, змученыи, споневѣранныи народъ спавъ твердымъ сномъ на твердыхъ лавкахъ, колыханныи, упоеныи желѣзницею. Я примѣстивъ ся въ передѣлцѣ мѣжъ двома родинами и чекавъ-емъ поки народъ не поддвинѣе ся зъ глѣбокого слу. Мене тягло щось до сего народу, менѣ хотѣлось побачити ихъ родныи менѣ лица, заговорити до нихъ роднымъ словомъ, привитати ихъ, розпитати за ихъ бѣду, нужду, порадити, розрадити ту зболѣлу душу, потѣшити ихъ по стрѣтѣ ихъ родной землѣ, ихъ нещасливой вѣтчине, котрой имъ вже до смерти не доведе ся бачити.

Та не довго спавъ спрацюваный мужикъ. Сонѣнко боже, що будило еую вѣдъ маленьку въ его убогой хижѣ, въ его пустой стодолѣ и на-

казовало спѣшити на ншву свою, чи чужу, те сонѣнко розбудило его въ вагонѣ и вѣнъ позбиравъ свои худіи кости, подѣвѣвъ ся, положивъ св. крестъ на голыи груди и почавъ шептати молитву. Дѣти, а по при нихъ жѣнки еще спали. Я вѣдйшовъ до вагону а привитавъ народъ христіанскимъ словомъ: „Слава Исусу Христу!“ „Слава на вѣки“ вѣдозвалось колька мужиковъ, а на лѣцияхъ ихъ можъ было вычитати радѣсть, здноване, тажъ они руского слова, христіанского привитаня вже вѣдъ колькохъ тыжднѣвъ не чули. Я пустилъ ся вздовжъ вагонѣвъ, а було ихъ ажъ вѣсьмъ довжезныхъ, американскихъ вагонѣвъ. Тоты вагоны, котрыми перевозятъ поселенцѣвъ, урядженіи зѣвѣшь практично и выгодно. Лавки вздовжъ вагонѣвъ розкладають ся на нѣчь и творятъ лѣжки, такыи самыи лѣжки суть и въ горѣ. Вѣкна великы, густо поукладованы, въ горѣ вѣкна, котры служатъ до провѣтровка вагонѣвъ. Выходки, умывальнѣ, а по декотрыхъ навѣтъ кухнѣ. Перше, що я подыбавъ въ вагонахъ, то була страшна задуха, невыносиме повѣтре. Нашъ народъ, особливо буковинскій не понмае, що се звачитъ здоровый воздухъ, харнѣсть, чистѣсть. Вѣнъ спавъ въ своей брудной, маленькой хатѣ, въ котрой нѣколи вѣкна не отворялись, спало ихъ осмеро и десятеро душъ тай ще въ додатку колька пацѣтъ въ кутѣ, або телѣ, не згадаючи вѣдъ курей, собакъ и котѣвъ. Такъ его прадѣдъ, дѣдъ и батько мешкавъ такъ и вѣвъ мусѣвъ мешкати, тожъ и не дивно менѣ було, коли я ажъ примусомъ знесолилъ людеи вѣкна поотвирати. Про чистоту въ выходкахъ и въ умывальняхъ нема что и говорить. Нашъ бѣдлашныи мужикъ нѣколи не уживавъ тыхъ здобутковъ

культурныхъ, тожъ менѣ не дивно, але вѣтъдно було, якъ служба колейова „гадемовала“ выщипуючи за нашимъ народомъ згаданый мѣсяцъ. — За одну нѣчь ѣзды, стали чыстенныи вагоны справдѣшными кучами, барлогомъ безрогъ.

Рано коло 8 години пріѣхали мы на стацию St. John. Треба було постаратись для людеи о снѣдане. Хлѣба и молока навезли Канадйичѣ подостаткомъ. Въ мнѣт расхонивъ народъ юживу, а декотры поволѣкли ся до мѣста за горѣвкою и тютюномъ, тай и липились, бо потягъ стоявъ всего 15 минутъ. Якъ я вже згадавъ про горѣвку, то мушу на похвалу буковинского народу згадати и се, що они везли —кромѣ вселякого рода иотрѣбныхъ и зѣвѣшь не иотрѣбныхъ знарядѣвъ господарскихъ ще и барылки горѣвки, а се дятого, щобъ почастовати тоу старо-краевою благодатію своихъ кумѣвъ и крвныхъ, котры вже давнѣйше осѣли въ Канадѣ и писали до нихъ лсты, —что все было бы добре, только корчмы нема! А тѣ одяги нашыи народныи, тѣ одяги! Тѣ одяги козацкыи, гуцульскыи, подѣльскыи и якыи тамъ еще они суть. Тѣ одяги, тѣ выпитя, котрыми мы такъ величаемось, а навѣтъ булисьмо разъ попали въ дурійку вводити ихъ мѣжъ интеллигенцію. Се бувъ часъ телѣчого восторгу народного. Та черезъ ту нашу спадщину, черезъ ту нашу святѣсть народную нашъ народъ уходить въ Канадѣ за дикунѣвъ азіатскихъ, та черезъ тѣ одяги уважаютъ нашъ народъ расою, далеко горшою, якъ раса индіанска. Та черезъ тѣ одяги вѣдвертають ся людеи вѣдъ насъ зъ обрыжденемъ и утѣкають зъ далека, якъ покаже ся на улицѣ нашъ човѣкъ въ полотнянцѣ, въ сердаку, або кожуѣ. За колька ринскихъ, драптивыхъ свѣто-

вый одягъ покрывае на човѣдѣвъ его бѣдноту и дурноту. Правда, покрывае его лишь зъ верха, але не выставляе его на смѣхъ и погорду у культурныхъ народѣвъ.

А вже-жъ такыи наша женщина, не можлива въ свѣтѣ, въ еи убранку. Завѣи бѣлый, грубыи на головѣ, звычайно брудныи, сорочка зъ не можливо широкими рукавами, груди розхрѣстаныи, видно тѣло, вѣсьмо сплѣдницѣ двѣ кольоровыи полки, котры навѣтъ до кѣстокъ не сягають, ноги босы, брудны, ось се женщина, на котру зъ обрыжденемъ споглядають американскыи ladies. Она иногдѣ зъ лица и гарна, особливо нашыи горскыи молодичѣ и дѣвчата, она може навѣтъ вѣзрѣца жѣнка, добра мати, запобѣглива газдыня, але еи ноша не можлива въ свѣтѣ культурномъ — азіатска. Застерѣгаю ся проти того, мовъ бы я тымъ хотѣвъ образити нашыи народныи, прадѣдныи спадщину(?), мовъ бы я хотѣвъ выувати народъ, нѣ — я регистриру лишь факта, я хочу лишь выказати, що такого нашого народа, якыи вѣнъ живе въ Галичинѣ и Буковинѣ зъ его одягами, зъ его звычѣями и обычѣями, годѣ нынѣ еще въ свѣтѣ пускати. Найперша культурна школа народна, якыи разъ справедливо выразивъ ся В. Нагорныи, повинна починатись вѣдъ науки, якыи брати въ руки ножъ и вѣделецъ, а кончатись, додавъ вѣдъ себе, на науцѣ, якъ можна запобѣчи тому, щобъ нѣсь не бувъ засмарканныи и щобъ вѣдходу носового не уживати на смароване холявъ, або навѣтъ ногавицъ, або ще горше, щобъ не захляновати нимъ другыхъ спокѣйныхъ людеи.

Пѣвтора doby ѣзды и мы вже въ головномъ мѣстѣ Канады, въ Оттавѣ. Монреаль обѣхались-

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи в грошѣ про-
симъ высылати подѣ адресу:

То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета выходитъ по
тѣмъ днямъ въ четвергъ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ющіи книжки:

Канадійска Русь
Написавъ Н. Дмитровъ
цѣна 10 цѣт.

**Якъ чортъ заслуживъ
кусника хлѣба.**
цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
цѣна 10 цѣт.

**Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синовъ Ч. І.**
Написавъ М. Павлякъ.
цѣна 15 цѣт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продовжене зб сторони першою)

всякими дозволенными и не-
дозволенными средствами я
наиболѣе гнетене най-
меншого порушеня ны-
нѣшняго духа часу — ось
задача ихъ жита. Если бы
по ихъ волѣ могло ити,
то они привернули бы ин-
квизицію таки нынѣ; пре-
дѣль и такъ заледво 70 лѣтъ
минуло водѣ часу, коли въ
Испаніи послѣдній ере-
тикъ (народный учитель) пу-
блично зоставъ страченный.
Рука въ руку зъ тымъ всемъ
иде вмовлюване въ народѣ
найрѣжнѣйшихъ „чудовъ“,
котры сгановлять потѣмъ
жерело доходѣвъ для дотыч-
ныхъ парохій, а взглядно
ихъ парохѣвъ. Той фана-
тизмъ однакъ, зовсеъмъ не
перешкадае имъ провади-
ти зовсеъмъ „свобѣдне“ жи-
те. Многы жють въ дикѣмъ
супружествѣ (на вѣру) зъ
молодыми, хорошими госпо-
дынями, а дѣти ихъ бува-
ють воддаванъ звычайно або
до домѣвъ виховавчихъ, або
жють на плебаніяхъ подѣ
назвою „сестрѣнокъ и бра-
танковъ.“ Иншы ницать су-
покой родинѣ або заприязня-
ють ся зъ богатыми вдова-
ми, або попадають въ роз-
личны винны блуды. Нема
майже такого дня, щобы въ
котрой небудь зъ либераль-
ныхъ газетъ не була описа-
на скандальна исторія зъ
жита духовныхъ зъ доклад-
нымъ означенемъ имени, ча-
су и мѣсяца; не трафило ся
однакъ, о екѣлько знае, щобы
котра зъ газетъ тыхъ зѣ-
стала укарана, а бодай о-
скаржена за очерчене. Чи-
сло морально жикчихъ свя-
щенникѣвъ е въ кождѣмъ
разѣ дужо мале. Що они
не жалуютъ собѣ въ ѣдже-
ню и питю, то такожъ ро-
зумѣе ся. Для нихъ мусить
бути всегда що найлѣпше,
а подчасъ коли бѣднй ксте-
нѣють водѣ недостатку, то
они уплывають въ роско-
пахъ. Щобы авансувати,
старають ся они приобрѣ-
сти собѣ прихильность де-
якихъ властей всѣлякими
способами. Еще недавно
чувъ я якъ оденъ деканъ
говоривъ, що не бувъ бы
епископомъ, понеже немає
достаточной сумы грошей.
Зависеть и нежичливѣсть па-
нуе помѣжъ ними самыми.
Звѣстна всеъмъ е рѣчь, що
недавно тому епископъ въ
Мадритѣ зоставъ замордо-
ванный черезъ священника,
а Изабелю такожъ священ-

никъ хотѣвъ замордувати.
Зѣ службами божими ро-
блять правдивый гандель,
то знижають, то подносять
ихъ цѣну; въ наслѣдокъ чо-
го въ мадритской діецезии
заказано теперь тоту фун-
кцію на другихъ переноси-
ти.
Що такой примѣръ духо-
венства мусить дѣлать мовъ
отру на жите цѣлого на-
роду — се рѣчь зовсеъмъ
ясна. Дятого такожъ коль-
ко разѣвъ совѣтъ народна
пробуждалась сильнѣйше,
вся злѣсть и ненависть масъ
оберталась въ першій линіи
противъ духовенству яко
головной причинѣ всего зла.
Нѣгде може на свѣтѣ не го-
ворить ся въ чотыри очи зъ
такою погородою священни-
кахъ, якъ власно въ Испа-
ніи. Одною тѣлько рѣчи они
боятъ ся, а то проникненя
новожитного духа часу, по-
мѣжъ народомъ, а понеже
сподѣють ся, що сей ихъ
найболѣйшій непритель при-
де посредствомъ школы, то
противъ школы звертають
они всю свою дѣяльність.
Люде чужихъ краѣвъ ди-
вуютъ ся неразѣ, читаючи
про се, якъ-то въ Испаніи
болѣша половина людей не
знае читати анѣ писати, що
болѣша часть громады не
платить учителямъ, та що
тѣ послѣдній жють въ такой
нуждѣ, що неразѣ мусить
по улицяхъ о милостыню
просити. Дехто осуждае
тогды о причину злого вла-
сти, державу и т. д., не до-
гадуячися, що звычайно о-
статною причиною того все-
го е мѣсцевый духовникъ.
„Глупота естъ матерію по-
божности“ сказавъ Григорій
І. и испаньска церковь за-
сады тѣя тримаеся. На пе-
ресадне украшене церковь,
дорогой образы святыхъ, про-
цессіи (при чомъ на саме
свѣтло идуть мліоны) битвы
зъ быками, якы уряджують
на кожде болѣше свято и
т. д. всегда найдуть ся гро-
шѣ въ мѣсцевой касѣ, але
на народну школу нѣ, если
учитель вмѣсто бути ору-
дїемъ священника стараеся,
щобы дѣти були троха му-
дрѣйши, якъ церковь се за-
дobre уважае. Що сирава
ся веде ся систематично
видно зъ того, що навѣтъ
въ высшихъ школахъ и уни-
верзитетахъ всякій само-
стойный рухъ умысловый
бувае старанно придушу-
ванный.
Ба, если-бъ то тѣлько свя-

щенники самы великую борбу
противъ нынѣшному посту-
пови, але-жъ бо они мають
до помочи цѣле войско, мо-
наховъ и монахинѣ. Навѣтъ
за часѣвъ Фердинандна VII.
не було тѣлько монастырѣвъ
що теперь, а треба знати,
що число ихъ все ще зра-
стае и росте пхъ значѣне.
Подобно родинамъ пасожит-
нымъ высекають они край.
И вотому дивуютъ ся чу-
жинцѣ, що звиджують Иш-
панію, а видать рѣчи тѣль-
ко поверху, що подыбуютъ
такъ велике число жебра-
ковъ, котры вже Наполеонъ
І. сказавъ, що „Испанія
есть краемъ монаховъ и же-
браковъ.“ Дивуютъ ся та-
кожъ люде, що помѣжъ тымъ
збѣднѣлымъ и все ще бѣд-
нѣющимъ народомъ бушу-
ють анархисты! Се зовсеъмъ
не простой прищадокъ, що
власно въ краю где най-
болѣше монастырѣвъ, та-
кожъ наиболѣше е анархи-
стовъ, що своими переча-
ючими дѣлами наводятъ
страхъ на всѣхъ. Монахи
такожъ, черезъ свой безмы-
сленный способъ вызыску
на Филипинахъ допровади-
ли Испанію до еѣ нынѣш-
ного тяжкого положеня. Зъ
знае читати анѣ писати, що
болѣша часть громады свои
державной церкви. Якъ довго
новожитны елменты куль-
туры не поконають того за-
чимъ стоить церковь, такъ
довго край буде тратити
силы що разъ далѣше, а зъ
того наконецъ можна спо-
дѣвати ся якъ найгорнѣхъ
наслѣдковъ. На тое естъ
тѣлько оденъ ратунокъ, а
то безусловне воддѣлене
державы водѣ церкви и цѣл-
ковита независимость шко-
лы водѣ теперѣшняго ду-
ховного панованя.

ностей, замешкаючихъ Ав-
стрию, не основуютъ ся на на-
даню рѣвноправности всеъмъ
народностямъ, але полягаютъ
на повѣ средствахъ, котры
стали-бъ хосенными або од-
ной народности на неко-
риетъ другою, а вже певно
выйшши-бъ на хосенъ мож-
ныхъ.
Щобъ выйти зъ того труд-
ного положеня загадали ре-
акційный елменты то-бъ то-
тѣ, що не бажаютъ добра
людюви, розвязати раду дер-
жавну, а опѣлы избирати
до нея послѣдовъ, не якъ до-
си, але краевы соймы ма-
ють избирати зъ помѣжъ
себе делегатѣвъ, котры ста-
новити будутъ державну
раду. Если бы такъ сталося
— а на те запоститъ ся, бо
тѣ грубы рыбы заодно зъ
цѣсаремъ нараджуютъ ся —
то примѣромъ насъ Русе-
новъ кинули бы на ласку и
неласку галицковъ шляхты,
котра бы ажъ тогдѣ дала
собѣ духа.
Однакъ такой замакъ и на-
ту скупу австрійску кон-
ституцію выклане немалый
протестъ и зѣ стороны Нѣм-
цѣвъ и коли тѣ меншости
доведуть до крайности свои-
ми пажерлывыми розпоря-
дженнями, то най можнй
тремтяти и не грають ся зъ
огнемъ, бо вѣтъ може за-
нятися полумѣнемъ, котрый
розлутеть ся по цѣлой Ав-
стрии, поллесе кровь гноба-
тельствъ, а тогдѣ радити вже
буде за позно.
Ждѣмъ ще якыхъ два мѣ-
сяцѣвъ, а побачимо, що они
отъ панки выгадають мудро-
го въ той сорокатѣй Ав-
стрии!

НОВИНИ.

По войнѣ.

Коли президентъ Сполуч.
Державъ подисавъ зъ Иш-
панію мирову угоду, сей-
часъ повѣдомивъ усѣхъ ко-
мандантовъ своихъ войскъ,
щобы заперестали воювати.
Та вѣсть сея прійшла на
Филипины до Дуйого якъ
разъ тогдѣ, коли той бом-
бардованемъ Маниль знево-
лилъ Испанцѣвъ здати се
мѣсто въ руки Американ-
цѣвъ. Веѣ войска зъ вели-
кимъ одушевленемъ приня-
ли вѣсть про заключене спо-
кою.
Американскы войска тѣ,
що добували мѣсто Сантї-
яго на Кубѣ вже вывезли

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

**Замакъ на австрійску кон-
ституцію.**

Звѣстно вже нашимъ чи-
тателямъ про тѣ националь-
ны борбы въ Австрій, котры
довели до того, що водро-
чено парламентъ, а тымча-
сомъ президентъ министрѣвъ
гн. Тунъ мавъ полагодити
въ непорозумѣня и зрѣбити
вѣденскій парламентъ спо-
собнымъ до хосенной робо-
ты. Тѣлько-жъ въ томъ бѣ-
да, що заходы въ цѣли пола-
годженя различныхъ народ-

майже зъ того острова бо
дальшій ихъ тамъ побуть
могла зничити жовта про-
пасница. Лишилось лишъ
кѣлька воддѣловъ муринѣвъ
для удержаня порядку, ко-
тры не занепадають выжъ
згадаю недугою.
Испаньскихъ полонни-
ковъ послѣ угоды высла-
ють чимъ скорше до Ишпа-
ніи и здаеся въ томъ мѣся-
ци вже все будутъ на рѣд-
ной земли.
Дня 20. с. м. цѣла фльо-
та Самсона, що розбила иш-
паньску флоту Серверы,
вплынула рѣкою Гудзонъ
до Нью Йорку, де передѣ
статую генерала Гранта
выстрѣлила 21 разѣвъ въ
честь Сполученыхъ Держ-
жавъ. День той оголошено
за свято вѣльне водѣ робо-
ты и тому тысячки народа
залыго береги, щобы пови-
тати побѣдоносну флоту,
котра поднесла Спол. Держ-
жавы до такой славы. Ма-
йоръ мѣста Нью Йорку у-
давъ ся па адмиральскій
корабель, щобы въ имени
населеня Нью Йорку подя-
кувати всеъмъ морякамъ за
ихъ хоробрѣсть.
По жовнѣрскы.
Канонѣръ, Йосифъ Мурей,
водѣ 7 регіменту артилеріи
поѣхавъ за урльопомъ зъ
другими товаришами до Со-
ney Island. Назадъ повер-
тавъ вѣтъ самъ до Нью Йор-
ку и вступивъ собѣ на
шклячнину до готелю на
34 улицы. Цивилѣсты, що
попывали собѣ въ томъ са-
лонѣ, якъ побачили на пап-
цѣ № 7, почали кепковати
собѣ зъ маревого сына, ду-
маючи, що вѣтъ зъ 7 регі-
менту инфантеріи, а звѣсно,
что той регіментъ не дуже
хоробро списавъ ся. Розлю-
чоный канонѣръ почавъ сма-
ровати одного по другѣмъ
— вчинивъ ся страшный
крикъ и на те прабѣтъ по-
лісменѣвъ. Все цѣвѣль лежа-
ли вже на земли, а барте-
ндѣръ прикочнувъ за барою.
Канонѣръ побачивши це-
редѣ собою полісмена, хо-
тѣвъ и его выбити и тымъ
способомъ свою роботу по-
кончати. По тяжкой и мо-
вольной праці вдало ся вкѣн-
ци полісменови арештовати
жовнѣръ. На другой день,
судъ узнаючи великы заслу-
ги хороброго такъ подчасъ
войны, якъ и въ часѣ спо-
кою войска, а найважнѣйше,
что бѣдчаско такъ бувъ собѣ
подпивъ, що ще и на дру-
гій день не вытверзивъ ся —
пустивъ его на волю.

Поляки жидоватѣють.
Въ старѣмъ краю Поляки
побѣтпвали свою народ-
ность жидами, называючи
ихъ братьями — Поляками
Мойсеево въроисповѣданя.
А такъ були польскими пан-
камъ злюбилы ся тѣ братья,
что волѣлы бачити ето жи-
довѣвъ якъ одного Русина.
Ту въ Америцѣ дѣеся якось
протинво, бо не жиды по-
лячють, а декотры зъ По-
ляковъ жидоватѣють. Ось
что више про те одна зъ
польскихъ часописей:
„Счудуеся псеоденъ зъ чи-
теталѣвъ, коли дознаеся, що
въ Новѣмъ Йорку естъ чимало
Поляковъ, котры не подля-
гаютъ такъ американскимъ
вплывамъ, якъ жидѣвскимъ.
Знайдемо ту сотки Поля-
ковъ и Лптовцѣвъ, котры
зовсеъмъ не лучатъ ся зъ
своими одноплеменниками,
а мешкаючи въ жидѣвскихъ
дѣльницахъ, тратитъ народ-
ного духа, пріймають обы-
чай и жидѣвску мову, а де-
коли и религію. Недоувѣ-
реня, але правдиве. Частя-
на пѣльско-литовской ко-
льоніи въ Новѣмъ Йорку,
по просту жидоватѣе. Естъ
се фактъ, котрого заперечи-
ти не можна. Если загляне-
мо до жидѣвской дѣльниці
и вступимо до кравецкихъ
робѣтень, счудуе насъ знач-
ный процентъ працюющихъ
тамъ Поляковъ и Лптовцѣвъ,
а ще болѣше способъ ихъ
жита, якыи ведуть тѣ робѣт-
нички. Працюючи у жидѣвъ,
помѣжъ жидѣвскими спѣвро-
бѣтниками, середѣ жидѣв-
ского окруженя — люде тѣ
переймають жидѣвскій го-
воръ и жидѣвскы обычаѣ.
Робѣтнички, що працюе коль-
ка рокѣвъ у жидѣвъ, учить
ся говорати по жидѣвски, ду-
мати и чути по жидѣвски,
привыкае до своего товари-
ства, не шукае нишого и
часто, вженившись зъ жи-
довкою, етае самъ жидѣмъ.
Майже все Поляки и Ли-
товцѣ, що працюють у жи-
довѣвъ, святкують жидѣвскы
свята, шабасують субѣты,
а працюючи натомѣтъ въ
недѣлѣ. Чимало зъ нихъ
мешкае у жидѣвъ и се естъ
причиною, что декотры пе-
реходять навѣтъ на жидѣв-
ску вѣру. — А треба ту
запримѣтити, что жиды зов-
сеъмъ ихъ до того не при-
неволюють — они такъ са-
мы зъ себе, зневолены жи-
тевыми водноснами.“

мо полемъ, на стацію до мѣста нашихъ людей
не пускають. Въ Оттавѣ стоявъ потягъ близько
годину, народъ куповавъ хлѣбъ, молоко и дру-
гй снѣди. Яка суматока при такомъ купнѣ, легко
собѣ представити, если возьме ся на увагу, что
сотки людей потребуютъ ѣсти, что тѣ люде не
умѣють розпознати канадійскихъ грошей и что
перекупнѣ хотѣли бы, якъ наиболѣше заробити.
Потягъ рушивъ и мы въ дорожѣ до Winni-
peg. Двѣ doby ѣзды, всяке може вчинити мѣжъ
сотками крещеного народа. Вродилось по доро-
жѣ не богато, тѣлько трое дѣточокъ, котры я
таки заразъ покрестивъ, не справляли въ ваго-
нѣ крестинѣ, обѣйшло ся безъ забавы. Та крѣмъ
радѣсты и безъ смутку не обѣйшло ся.
Старый батько, не такъ вѣкомъ, якъ бѣдою
старый, провадивъ свои дѣти на нову землю, на
нову долю тѣи не довелось ему побачити тои
новой землѣ, умеръ по дорожѣ. Сумный похоро-
нь водправились въ Ft. William. Полягли
спрацюванй кости мѣжъ чужими не своими
людьми.
Двѣ doby ѣзды, богато вѣльного часу, пе-
реговоривъ ся, перебалакало ся и про старый
край, про стару нужду — тѣи про новый край,
про нову нужду.
Зѣ тов всеи бѣды я довѣдавъ ся, что частина
нашихъ людей йде до Канады зъ матеріальной
нужды, часть зъ политичной нужды, а часть зъ
дурного розуму.
Тѣ люде, котрыхъ недостатокъ хлѣба, бракъ
землѣ, невозможенъ здирства гонить до Канады,
если они приносятъ зъ собою грошѣ, бодай \$200
на родину, они мають будущность въ Канадѣ,
бо такы люде зъ желѣзною вытравалостію побо-

рять першй трудности, возьмутъ ся сильно до
працѣ, а той кровавый остатокъ свои батьковъ-
щины, тыхъ кѣлька сотокъ дол. пошануютъ. Лю-
де заможнѣйши, часто старшина громадска, чле-
ны рады повѣтрово, мученики за политичны права,
часто заводять ся въ своихъ надѣлѣхъ и тратятъ
грошѣ, часто навѣтъ поважны сумы. Они почи-
нають газдѣвства на болѣшу скалю — будуютъ
порядны, коштовны хаты, купуютъ першого року
машины, а се дуже не практично. Лучить ся ча-
сомъ пожаръ прерійный — знатить все, и чоло-
вѣкъ дѣдъ, остатный дѣдъ. Зъ малымъ зачинати,
грошѣ на процентъ до банку — а зачинай зъ
300 дол.
Тѣ зновъ, что йдуть зъ дурного розуму, безъ
зломаного цента, зваблены листами агентѣвъ, або
приманками своихъ кривныхъ и знакомыхъ въ
Канадѣ, то канадійскы дѣды, котры страшенно
шкодять другымъ нашимъ людемъ, наносять
ганьбу наци, знижають цѣлную робѣтничкамъ
и т. д.
Зовсеъмъ невѣдоповѣднй елментъ для Кана-
ды, то въ переважной части все Буковинцѣ,
народъ страшно темный, бутный, и упертый зѣ
своими дикими норвами, дяки, писарѣ чѣи то
панскы, чѣи громадскы економы, двѣрскы посѣ-
паки, дробненькы ремѣсники — и другы люденъ-
кове галицкого раю, котры и тяжкой роботы не
робили и тяжко не ѣлы, але за те тяжко умѣ-
ють языкомъ молоти. Они всео знаютъ, до чиста
всео, якъ тѣлько вступлять ногою на канадій-
ску землю и страшно деморализуютъ народъ.
Тѣи пѣсьменны люде суть звычайно помѣчники
портовыхъ агентѣвъ въ Гамбургу и они пома-
гаютъ тымъ агентамъ послѣдну шкуру дерти зъ
нашого хлѣбороба.

Ще и те мушу згадати, что наш отцѣ ду-
ховный въ Галичинѣ непотрѣбно силуютъ людей
выбирати метрики за добры грошѣ, а тыхъ ме-
трикъ имъ въ Канадѣ зовсеъмъ не потрѣбно. Здае
ся менѣ, для получения пашпорту выстарчае вы-
тѣтъ метрикальный, а то якъ чоловѣкъ мае чѣ
слену родину, заплатитъ и 15 зр. за метрики
разомъ зѣ стемплями. Про злодѣйства, якы дѣ-
ють ся по уриадахъ при выдачѣ пашпортѣвъ вже
не згаду, бо о томъ треба бы особну брошуру
писати.
Про такы и рѣжнй другы рѣчи розмовляли
мы по дорожѣ, ажъ приѣхалисьмо до Winnipeg.
Три такыхъ транспортѣвъ перевѣзъ я зъ Hal-
ifax, або зъ Montreal до Winnipeg — разомъ по
надѣ 2 тысячки народу. На подѣставѣ того, что
я довѣдавъ ся водѣ людей и на подѣставѣ того
самого досвѣду, подаю для охотниковъ до Кана-
ды зъ Галичины и Буковины слѣдующы вска-
зѣвки:
1) Най нѣхто не выбирае ся до Канады, если
може жити на рѣдной землѣ, бо такой землѣ,
якъ въ Галичинѣ, або на Буковинѣ, на свѣтѣ
другой не можна знайти.
2) Най нѣхто не вѣривъ листамъ агентѣвъ,
анѣ навѣтъ листамъ своихъ знакомыхъ, что дав-
нѣйше ослѣи въ Канадѣ, бо тѣ листы звычайно
не згодны зъ правдою — найчастѣйше представ-
ляютъ водносины въ рожевомъ свѣтлѣ. Цѣла
правда про Канаду коротко така. Якъ хто може
привести на мѣсце — до Winnipeg — бодай
\$200, троха розуму, здоровы руки и охоту до
працѣ, може зъ часомъ на 113 моргахъ чѣосъ
добробитися. Нѣчого болѣше, тѣлько 113 морговъ
поля, не достане и за той грунтъ мусить запла-
тити \$10 (25 зр).

3) Якъ вже конечно збере кого охота ѣхати
до Канады най не продае грунтъ жидамъ, тѣль-
ко своимъ людемъ-Русинамъ. Най наша рѣдна
земля не переходить въ чужы руки, нѣ въ руки
жидѣвъ, нѣ въ руки маурѣвъ.
4) Зѣ дому треба брати найпотрѣбнѣйшй
рѣчи: одѣжъ, близину, постѣль, але жадныхъ
знарядѣвъ господарскихъ, бо они ту нездалы, а
перевѣзъ солоно коштуе. (Я знаю случай, що
оденъ чоловѣкъ ажъ до Гамбургга привѣзъ пару
коней).
5) Зѣ дому выѣждати на 4 дни передѣ вы-
ѣздомъ корабля, щобы не ваяти ся по Гамбургу
и не платити солоно за нѣчѣлги. Агента я
не дораджую жадного, бо они неѣ одинаковы; ко-
ждый хтѣвъ бы заробити, якъ наиболѣше. Шиф-
карта сего року коштуе 112 зр. значить: зѣ Га-
бургга ажъ до Winnipeg. Дальше якъ до Winni-
peg не можъ шифкарты купити, бо дальше не
мають права агенты провадати. Якъ вамъ ска-
жутъ агенты, что можете достати шифкарту до
Dauphin, або до Yorkton, то скажѣтъ имъ, что
то неправда. Зѣ Winnipeg до Dauphin коштуе
билетъ на одну дорослу особу \$1.20, до Sifton
\$1.40. Зѣ Winnipeg до Yorkton коштуе билетъ на
одну особу \$2.70. До Edmonton и до Duck Lake
перевозила до сего року компанія за дармо. Якъ
дальше буде не знаю.
6) Треба выѣждати зѣ дому въ убраняхъ
панскихъ. Не богато то коштуе. За кѣлька рин-
скихъ достанете панске убранѣ. Свои убраня по-
ховайте до накунокѣвъ, они на фармѣ дуже ада-
дутъ ся. Жадныхъ свѣдоцтѣвъ, анѣ метрику вамъ
не потрѣбно, крѣмъ часа водѣ староства, безъ
котрого можуть завернути еще у Львовѣ.

Кардинал Сильвестер Сембратовичь, митрополит галицкий, архиепископ львовский, доктор св. Богословия и пр.

упокоивъ ся у Львовъ въ Галичинѣ, по довгой и тяжкой недугѣ (на недугъ рака) дня 4. септя о 3. год. 50 минутъ по полудни.

Д-ръ Сильвестер Сембратовичь родивъ ся 3. вересня 1836 р. въ Дошницѣ, ясельского повѣта въ Галичинѣ, де его отецъ буй парохомъ. Часть гимназійныхъ школъ покочивъ у Львовѣ и Вѣднѣ, а рещитъ въ Римѣ въ коллегіи св. Атаназія зъ водзначенемъ. Въ р. 1860 высвяченъ въ пресвитеры повернувъ до Галичины, буй префектомъ русско духовной семинаріи, катехетомъ, а въ р. 1869 ставъ дѣйснымъ профессоромъ догматики на львовскомъ университетѣ. Въ р. 1879 ставъ суфраганомъ, а въ р. 1885 пана Левъ XIII. именувавъ его митрополитомъ галицкимъ и архиепископомъ львовскимъ. Помѣжъ иншими почестями, якъ стрѣнули покѣпного, одержавъ вѣкъ въ р. 1895 наибольшу гѣднѣсть: кардинала.

Покѣпный кардинал С. Сембратовичь, хочъ въ политичномъ житію, подѣ напоромъ рѣжныхъ обставинъ, ипогдѣ мыливъ ся — выначавъ ся честнотами яко чоловѣкъ, яко священникъ и яко Русинъ. Буй вѣкъ звѣстный зъ незвычайно доброго сердца, щирости и вѣчливости, а вже для насъ Американскихъ Русинѣвъ гр. кат. обряду зробивъ немалу прислугу, выдаючи розпоряджене, щобъ рускй церкви не записувати на ай-русскихъ епископѣвъ лишъ на громаду.

Величавы похороны водбули ся дня 8. септя при великомъ здвизѣ народа — тѣло похоронено подѣ церквою св. Юрія.

Мѣтокъ якій лишивъ ся по покѣпномъ призначеній сестрѣ его и иншимъ, а 30.000 призначивъ на рускй бурсы въ краю.

Вѣчная Ему память!

Кошта военнѣ.

Хотя война зъ Испанією тревала толькы 114 днѣвъ, кошта военнѣ выносивъ поважну суму 150 миліонѣвъ долларѣвъ, зъ того 98 миліонѣвъ выплачено готѣвкою зѣ скарбу державного. Въ слѣдующихъ мѣсяцахъ выплачено такы сумы: марець, армія \$600,000, маринарка \$2,400,000; цвѣтень, армія \$1,200,000, маринарка \$9,800,000; май, армія \$12,000,000, маринарка \$7,000,000; червень, армія \$16,500,000, маринарка \$6,500,000; липень, армія \$29,000,000, маринарка \$5,500,000; серпень до 13., армія \$5,500,000, маринарка \$1,500,000. Конгресъ ухваливъ на кошта военнѣ до 1. сѣчня 1899 загальну суму 360 миліонѣвъ долларѣвъ.

Папа дуже хорый.

Из-за теперѣшного горяча въ Римѣ захорѣвъ старецъ папа небезпечно. Франція, Нѣмечина и Австрія на-казали своимъ посламъ не выдалати ся зъ Риму, щобъ въ случаю выбору нового папы могли ты державы кипути свои голоса.

„Бизнѣсъ“

Въ Филадельфій завязалась вже спѣлка, котра розпочне гандель грунтами въ околони Сантйого на Кубѣ. Американцѣ цѣкавыи народъ — они перенюхають скрозъ усѣ забраны край и зъужоткують найменчу рѣчь въ гандлю.

— Western Union Telegraph Co. мала минувшого року чистого зарѣбку 5.732.203 долларѣвъ.

7) Грошѣ мѣняйте, або въ Гамбургѣ, або ажъ въ Виннипегѣ, толькы не въ Халифаксѣ. Найменче мають вимѣ дати 39 амер. центѣвъ, за 100 крейцарѣвъ австрійцкыхъ.

8) По дорожѣ зъ Халифакса до Виннипегу заховуйте ся по людски, щобъ люде зъ васъ не смѣяли ся.

9) Якъ приѣдете до Виннипегу, не слухайте тыхъ дѣводовѣвъ, що жидамъ дрова рубаютъ, але йдѣть всейчасъ на колонію, де вамъ урядъ вкаже, крѣмъ хлѣба и другихъ живностей, не купуйте нѣчого болше въ Виннипегѣ, бо васъ жиды зѣдруть зѣ шкѣры. На колоніяхъ купуйте все, що вамъ буде потрібно. Добры волы коштують \$80, вѣкъ \$70, плугъ \$20, корова \$30, кухня \$16, мѣшокъ доброй муки \$1.00 отъ и все, що на початокъ на фармѣ треба мати.

10) Якъ я вже сказавъ выше, не зачинайте вѣдъ разу гадѣвства, ты що маєте богато грошей, на шпроку руку — поставте хату яку будѣ, купѣть корову для дѣтей, а самы йдѣть на зарѣбки. Най вѣхто не встыдае ся заробляти — въ Канадѣ кожый заробляе — а якъ тымъ способомъ добробите ся хлѣба, то колись у себе дасте другимъ заробити.

Всюда жидѣвъ оминайте!

Моя адреса:

Rev. Nestor Dmytrow, 35 Johnson Str.

BUFFALO, N. Y. U. S. A.

Зновь новыи прѣвѣръ рускон байдужности.

Кѣлько то мы вже написали ся, накликуючи нашихъ людеи забеспечувати себе на случай смерти, та слова нашы не у всѣхъ знайшли послухъ. Есть ще чимало такихъ, котры волѣють выкинути шо мѣсяця 50 цнт. на смѣте нѣжъ вписати ся до „Р. Н. „Союза“, а ще въ додатку такы мудрагелѣ насмѣвають ся зъ тыхъ, шо належать до той организаціи. Та все оно частѣйне бувае, шо смерть заскочуе тыхъ, котры не належать до жадной организаціи. — А ось зновь новыи случай. Йосифъ Крулевскій, рускій робѣтникъ зъ Мт. Кармель, працювавъ подѣ землею при вуглю. Дня 18. с. м. выйшовъ здоровъ зъ хаты до работы та нещасте хотѣло, шо при стрѣляю, упавъ на него камѣнь и забивъ его на мѣсяцъ. Небѣжчикъ похѣдивъ зъ села Ростока Великихъ, повѣта Новый Санчъ, полипивъ въ краю жену, але не належавъ анѣ до братства анѣ до „Р. Н. Союза.“

Хто установляе цѣны пшеницѣ.

Що цѣвъ пшеницѣ не установляе самъ властитель т. е. фармеръ, показуе слѣдуюча табеля, котра показуе цѣны пшеницѣ вѣдъ лянна 1897 р. до лянна с.р.

Table with 2 columns: Date and Price per cent. (e.g., 1. Sept. 1897 - 75 1/2 cts, 1. Sept. - 93%, 1. Octob. - 88%, 1. Nov. - 96 1/4, 1. Dec. - 96 1/4, 1. Jan. - 95 1/2, 1. Feb. 1898 - 100, 1. March - 105 1/2, 1. April - 103 1/2, 1. May - 120 1/4, 1. June - 108, 1. July - 80)

Зъ той табельки видко, шо цѣна пшеницѣ есть низша въ тыхъ порахъ року, коли фармеръ — переважно молодой и середный фармеръ — продае, бо задля конечности и потребы не може ждати на лучшй часы, а высна, коли фармеръ не мае вже ничъ до продажи. Отже цѣну установляють пшеничый спекулянты и пакують грошѣ до кишень.

— Дня 21. с. м. водбувъ ся рѣчный мѣтингъ братства св. Ап. Петра и Павла въ Мт. Кармель, Па. въ цѣли выбору нового выдѣлу, до котрого увѣйшли: Павло Марьянкъ, предѣдатель; Ст. Пятниця (стар.), мѣсто-предѣд.; Иванъ Дзятко, секретарь; М. Пауча, заступ. секретаря; Йосифъ Корудзъ, касіеръ; Иванъ Великданъ, дозорця касы; Ив. Стефанъ, капитанъ; Иванъ Крачуновскій, хорунжий; Гр. Балчикъ, дозорця хорыхъ; Мих. Дзятко, посланецъ; Мат. Руснакъ, дверникъ.

— Звертаемо увагу нашихъ читателѣвъ на оголошене антикара С. М. Спришинского въ Buffalo, N. Y. и поручаемо его лѣкарства всѣмъ людемъ, котрымъ дороге ихъ здоровье.

С М Ѣ Ш Н Е

ПАРА ВОЛОВѢ. Мужикъ оденъ зъ другимъ заложивъ ся и кажѣ оденъ, шо буде зъ паномъ обѣдяти. — Ну добре, якъ пообѣдишь, то я тобѣ пару волѣвъ дамъ. Приходить до пана, вклонивъ ся низенькы: — Пана, я ще нѣкому про те не казавъ, але до пана прийшовъ пытати: щобъ контувавъ отакій шматокъ золота? И показавъ ему на руку. Панъ зрѣдѣвъ, думае: „ото щасте, треба его пригостити добре, то не мине те золото моихъ рукъ.“ И крикнувъ, щобъ ему принесли горѣвки, напоивъ его, дають обѣдяти, той сѣдае и обѣдае зъ паномъ; панъ ажъ горить, хотѣвъ бы дѣзнати ся, де той шматокъ золота. Отъ и пытае: — Ну, де-жъ твое золото? шо якъ бы его привнести? — Та шо-жъ пана, въ мене нема, я пытаю, щобъ вѣкъ вартъ, якъ бы его мати? — Ото дурень! — Я не дурень, пана, коли тымъ способомъ выгравъ пару волѣвъ. И розказавъ ему, шо то за штука и взявъ зъ своего товариша пару волѣвъ.

Хто хоче записати собѣ правдиво хлопску газету, най пише на адресу: „HROMADSKYJ HOLOS“ UL. KLONOWICZA No. 4 Lemberg, EUROPE — AUSTRIA — GALICIA. Коштуе лишъ \$1.00 на рокъ.

HENRY FREY PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa. Хочешъ мати красну фотографію, вѣрний портретъ, зайдѣ до того фотографера. Верташь зѣ слобу зайдѣ зъ жыкомъ до него, дай ся адлати, а будешъ мати на цѣле жыте памятку. Маешъ ладну дитину дай фотографувати у него, а будешъ мати красныи образъ. Есть у Васъ братство, най зайдѣ до того фотографера, а вѣкъ вымъ зробить фотографіи и портреты, якы хочете. — У него рѣзнодорожны фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованой цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS Лазоря Сиротяка, 48 Washington str. YONKERS, N. Y. Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вѣкъ мае красно зарядженый сторъ, гросерню и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на веѣ части свѣта, скоро, танно и безпечно. Продае такожъ шифкарты на веѣ лянны. Хто изъ земляковъ хотѣвъ бы вѣдѣхати до старого краю, нехай зайдѣ по дорожѣ до Сиротяка и купитъ собѣ шифкарту у него а вѣкъ водировадитъ его ажъ на шифъ. На шо давати ся зедрати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣть до своего!

MT. CARMEL — ЦѢ ЧИТАЙТЕ! Хочешъ вѣхати на прохѣдъ? Маспѣ хрестины? — Справляешъ всешь? Потребуешъ по-гребника? — Звертаемо увагу нашихъ читателѣвъ на оголошене антикара С. М. Спришинского въ Buffalo, N. Y. и поручаемо его лѣкарства всѣмъ людемъ, котрымъ дороге ихъ здоровье.

ГДЕ ЕСТЬ? Десть Василь Юзвиничъ, шо походять зъ села Чехи, брѣдского повѣта въ Галичинѣ? Если-бъ вѣкъ самъ перечитавъ тое або хтось зъ его знакомыхъ знавъ, де вѣкъ знаходитъ ся, най напише менѣ подѣ адресу: V. Cherniak, SKAGWAY, ALASKA, U. S. A.

Въ тыхъ веѣхъ выпадкахъ удавайте ся до: C. Lukashewicz, Cor. 3-d & Maple Str. Mt. Carmel, Pa., а вѣкъ обслужать васъ со-вѣстно.

ДО КАНАДЫ! Теперь въ Канадѣ починають ся жнива. Хлопцѣ нашы зъ Пеннсилвеніи, а и жонаты лѣде, котры бы хотѣли заробити грошѣ и себѣти на фармахъ, най не забавляють ся, але всейчасъ въ дорогу! Шесть часъ хату поставити и сѣна накосити, а въ зимѣ можна пойти на роботу, або до колѣвъ, або до фармера! Нашъ чоловѣкъ зѣ Спол. Державъ всюды въ Канадѣ роботу дѣстане! Веѣ люде, шо поышли зъ Пеннсилвеніи дуже задоволены! Подайте свои имена, роки, имена жѣнокъ, дѣтей и ихъ роки, а дѣстане вѣдъ мене зниженый тикетъ зъ Buffalo до Winnipeg за \$17.55. Пишѣть на адресу: Rev. N. Dmytrow 35 Johnson Str. BUFFALO, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! Mike Bosak Майкъ Босакъ, знаныи словенскій бизнѣсманъ въ Олифантѣвъ заложивъ теперь великй складъ (wholesale) розманыихъ на-питковъ. У него можна дѣстати не лишъ добрыхъ американскихъ трункѣвъ: якъ виски, вина и пива, але мае у себе на складѣ такожъ правдиву старокраеву горѣвку и чисте старокраевое мадыреке вино, котре спроваждае впрестъ зѣ старого краю. А шо найважнѣйше, шо продае то все не дорого. Ану йдѣть переконати ся!

НОВЫЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬНИЦЪ Стефанъ Кузьмякъ, на розѣ коло церкви въ ОЛИФАНТѢ, ПА. Запрашае до себе Русинѣвъ-крайковѣвъ на свѣже пиво, добру виску и смачный цѣгара. Хочешъ выпити доброго трунку, заведи собѣ въ нашу-тебѣлку и весело забавити ся — иди до Стефана. А шо найважнѣйше, у него шклянки якъ новыи себѣ. Гуря хлопцѣ до своего!

Hotel HETMAN CHMIELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ, 214 W. Lloyd, Str. SHENANDOH, PA. * Рускій готель. * Чи вы вже люде не перестанете ходати по чужихъ готеляхъ и спомогати своимъ центами другй народности? Та по шо шукати чужыхъ богѣвъ! — Дивѣть добре по Шенандорѣ, а певно знайдѣте своего чоловѣка, въ котрого и вино и виска и пиво и темперъ и другй добрыи и все свѣжйи напитки, а услуга чемна, бо все-жъ то у Русина. А ще якій то Русинъ? Кожый его дуже добре знае. Та-жъ то Антоній Онущакъ. Ну и якъ-же не зайдѣте до него? — Грѣхъ бы буй смертельный якъ бы вы Русины въ Шенандорѣ омѣняли того щирого Русина.

Иосифъ Пейко рускій готельникъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКІНѢ, ПА. Запрошуе веѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и яобру виску. Хочете добре забавити ся, идѣть до Пейка. Чекаешъ на стрѣтку, зайдѣ до Пейка, а нѣколи не змѣтуешъ, бо кара йде попри самѣ дверѣ. Дѣна выкупа 25 центѣвъ.

T. TALPASZ ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЦІЙ. 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко руской плебаніи. Добрий вечеръ друже мой! — Добрий вечеръ, свате! А куда такъ свѣщите? — До Талпаша, брате! Шо за Талпашъ? Звѣдки вѣтъ? — Та-жъ крайнѣ пашъ милашъ — У него веѣ Русины — Подкрѣпляютьъ силы... — Шо за брѣндза и пиво тамъ! — Обходитъ ся файно! — Обслужуе якъ братамъ! — Таню надвычайно!

Продажа рускыхъ книжокъ и библиотекъ. Хотите купити собѣ книжку, яку лишъ загадаете, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣть на адресу: A. Wasserman, 91 Clinton str. NEW YORK, CITY. У него можна дѣстати розманыи словари и поучручій до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людеи. — Вѣтъ такожъ оправляе книжки дуже танно и добре.

ЧИ ЧУЛИ ВѢ ЗА АПТИКАРА Спришинского въ BUFFALO, N. Y.? Се найславнѣйшый старокраевый антикаръ въ Америцѣ. У него може дѣстати веѣ лѣкарства зѣ старого краю. Болитъ васъ голова, жолудокъ, колятъ васъ колѣкы, пишѣть по бальзамъ ченстоховскій, або по порошкы вѣдъ болю головы, або по бальзамъ универзальный. Ты лѣкарства помагаютъ такожъ женамъ на хоробы женскы. Можна дѣстати у него плястры на болю крижой, колѣкы и т. д. Веѣ старокраевыи лѣкарства у него дѣстанете — навѣтъ пивки. Напишѣть до него, разумѣе ся, по руски — залучѣть марку за 2 цнт., а дѣстанете всякы порады и лѣкарства. Пишѣть выразно: S. M. Spryszynski, 391 Peckham Str. BUFFALO, N. Y.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Д. Геренчака и Ф. Михальского. въ Jersey City, N. J. 38 Green Str. Кожый Русинъ идущій зъ краю, чи до краю, або маешъ яку небудѣ потребу въ Нью Йорку, чи околони, повиненъ вступити до того готеля, бо: Тутъ дѣстане найздоровшйи и найтаншйи напитки всякого рода. Дѣстане ноцѣль таныи, чистенькый и безпечный. Понежъ зѣ того готеля лишъ пару крокѣвъ до пенсильванійского, лѣтаского и центральского дѣла, а такожъ дѣла, звѣдкы стрѣткеры розходять ся по цѣлымъ мѣстамъ и околони, ажъ Newark, Bayonne и т. д. Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ. Въ томъ готелю порадять вымъ безплатно. Де тану шифкарту купити, а если не знаете, шо запровадитъ васъ охотно на дѣло, або на шифу, та взагалъ дадутъ вамъ добру раду.

РУСКІЙ САЛОНЪ Петра Серафима на повѣкъ мѣстѣ въ Шамокинѣ, Па. Де якъ где, але у Серафима то уже можъ найлѣпше забавити ся и порядку складку пива выпити. Уго у него лашъ разѣ буе, не хочѣте болше иѣдѣ поити, тѣлькы до него. Мас тамъжѣ файну галю, где можна водбувати мѣтинги, а и потанцувати собѣ. Хочешъ мати „good time“ иди до Петра.

НАСЕЛЕНЕ БРАЗИЛИ.

Бразилія, се крапна це навповні дика, лежить в полудневої Америці.

Коли цѣла залага вразъ зъ своимъ проводникомъ высѣла на берегъ, побачили они тамъ дерево червоною мовъ грань барвы, що по португальски зве ся „бразъ“

Тому, що вь послѣднихъ рокахъ тысячѣ напосо руського народа полынуло до тов горячої краины шука ти раю, тож не вѣдь рѣчи буде дѣзнати ся, якыхъ су сѣдѣвъ мають нашй люде.

Давнѣйше, закимъ ще Европейцѣ прибули до Бразиліи, мешкали тамъ Индіанці, котрыхъ звать червоносѣрными, бо барва ихъ шкѣры червона, а радше подобна до барвы мѣди.

Зъ разу поводились они спокѣно супротивъ чужѣнцѣвъ зъ Европы, та насильства, рзбѣи и шибеницѣ, на котрыхъ вѣшали Индіанцѣ довели до того, що тѣ стали ворогами Европейцѣвъ, а декотрѣ по нынѣшній день не хотять мати зъ ними нѣчо до дѣла, утѣкають вь глущу краю, вь лѣсахъ, де легче можуть укрити ся.

Индіане вь Бразиліи дѣлять ся на двѣ великѣ части: зовѣмъ вѣльныхъ або независимыхъ и зависимыхъ. Тѣ послѣдній ливились подъ зверхности Европейцѣвъ, якъ колишній невѣльники, або, принявши христіанську религію, жили ся трохи зъ Европейцами и полишились у нихъ на службѣ. Вѣльныхъ есть о много болѣше и про нихъ поговоримо напередѣ.

Независимі, бразилійскій Индіане дѣлять ся на богато племенъ. Найдикшій зъ нихъ такъ званій Ботокуды. Суть то мешканцѣ лѣсовъ, котрѣ суть для нихъ усѣмъ. Понеже вь Бразиліи нема зими, а сонце все грѣе дуже сильно, тожъ одягъ стаеся для Индіанца нешотрѣбный; ходять они майже наго або вкрывають свою наготу перепаскою на бедрахъ; а щобъ охоронити ся вѣдь вогкости, котрой вь томъ краю чимало, смажують шкѣру товщомъ ягуара або якои иншой диков звѣрины.

Однимъ одагомъ тамошнихъ женщинъ, се фартухъ, деколи дуже гарно силетены зъ нитокъ, котрѣ крутятъ зъ лыка.

Однакъ помимо тои дикости тѣ люде любять стрѣтити ся. До товцу, котрымъ смажують свое тѣло, додають звичайно якѣ-небудь фарбы, щобъ набравъ иншой барвы. Черезъ шію перѣвѣшуютъ нашійняки, котрѣ роблять, нанизуючи на нитки розличій ягоди, котрѣ рѣслинъ або кѣстки прерѣжнихъ овочѣвъ.

Для прикрасъ, Ботокуды не страхають ся навѣтъ подѣдати ся болочимъ операціямъ. Носять они пр. прикрасы на устахъ. Розтинають они долѣшну губу и вь отвѣръ вставляють деревяный чопокъ, те саме роблять зъ ухами. Наслѣдкомъ того долѣшна часть уха продовжуеся до тои стѣпени, що конецъ его досягае ажъ до раменъ. Тѣ прикрасы булы причиною ихъ назвы, бо той чопокъ Португальцѣ называють „ботокъ“ — зводти Ботокуды — або люде зъ ботоками або чопами.

Суть се крѣвкѣ и сильно збудовані люде. При томъ проворній, умѣють собѣ радити вь тысячныхъ небеспеченствахъ своего дикого, лѣсного житя. Здорова, груба ломака есть найдавнѣйшимъ и найпростѣйшимъ знарядомъ, котрого тѣ лѣсовики уживають ще по нынѣшній день. Крѣмъ того мають луки и стрѣлы. Се оружје есть дуже розповсюдене помѣжъ усѣми Индіанцами и вь загалѣ помѣжъ дикими людами. Ботокуды роблять довгѣ луки, деколи довшій вѣдь чоловіка, зъ твердого дерева, а стрѣлы зъ легкого дерева або тростяны — и все старають ся ихъ прикрасити. Тупый кѣнець стрѣлы мае звичайно якусь прикрасу: примѣромъ пера, а другій зроблений зъ заостренои кѣстки, на котрѣй вьрѣзуютъ зубы подобній до пилы.

Однакъ Индіанцѣ ще тымъ невдоволены. Бажаючи якъ найлегше и найпевнѣйше забити своего неприятеля, чи нимъ буде дикій звѣрь чи чоловікъ, по старавъ ся зрѣбити свое оружје болѣше смертоноснымъ. Якъ чоловікѣвъ природы и ту сама природа помагае ему. Маючи безустанну стичкѣсть зъ розличными рослинами, Индіанцѣ познавъ, що соки декотрыхъ суть сильною отруею и нею вѣнь затрувае свои стрѣлы. Якъ важною есть у него ота чинность, судати можна зъ того, що у декотрыхъ племенъ потворили ся навѣтъ окремай касты, котрѣ занимають ся выключно затруванемъ стрѣлъ, приладжуючи ся до тои чинности довгимъ постомъ, немовъ бы до сповнення якихъ религіяныхъ обрядѣвъ. Варять они обезсиляючу у рару або ку у рару вь затишнихъ гуцавинахъ лѣса, де жадне жѣнчѣ око не може глянути на той страшній обрядѣ.

Маючи лукъ и ломаку, мешканцы вь лѣсахъ, переповненыхъ всѣлакою звѣриною, Индіанцѣ ставъ ся передовѣсѣмъ охотникомъ. Польоване на звѣрята голлана задача житя Ботокуды; а роблять се зъ нечуваною вправою и зручностію.

Охотникъ Ботокуды, що скрадася гуцавинами, знае кождый звичай и голосъ птаха або звѣряти; недогрызкѣ ягѣдъ и лупины вказуютъ ему, яка звѣрина бѣла вь томъ мѣсци; знае вѣнь до якои высоты перушае листе переходячій панцирникъ*) — а тымъ способомъ може водрѣжнати елѣды гада вѣдь черепахи, вмѣе слѣдати за нимъ ажъ до самой норы по знакахъ, якѣ лишае по болахъ его лущата збура. Навѣтъ понюхъ того дикого стрѣльця такій чуткій, що помагае вь слѣдженю за звѣриною.

Укрытый поза пнякомъ дерева, вмѣе вѣнь наслѣдувати верескѣтъ птахѣвъ и звѣрять, а тымъ знадуже ихъ подъ свою смертоносну стрѣлу, котрою стрѣляе влучно.

*) Панцирникъ, то звѣра величини малой собаки, вкрито на цѣломъ хребтѣ роговою шарклатиною, вь котру хоронитъ ся вь случаю небеспеченства, вьпавлючы вь клубокъ мовъ вѣ.

Если малпа, котру застрѣливъ, повисне на деревѣ на своемъ хвостѣ, Ботокуды вьтѣже до неѣ по звѣряхъ яко небудь пнуочи ся рослины, по котрой жаденъ бѣлый чоловікъ не вь силѣ выкарабкатися. Вкѣнци, обладаючи звѣриною и пожиточными лѣсными плодами якъ: пальмове лыко — до робленя кошкѣвъ, або овочѣ до вареня напоѣвъ, вѣднаходя дорогу до своей первѣстной домѣвки за сонцемъ, пѣсля грунту и галузя, котрѣ нарокомъ нагнае, продаючыся гуцавиною.

Прийшовши до дому, воддае свою добычу родинѣ, щобъ жѣнки занялись ея приладженемъ. Та до того мусить мати якѣсь знаряды и посудину.

И на те сама природа до старчае Индіанцинови матеріалу. Шукае вѣнь плоскихъ або острыхъ камѣнюкъ, перѣвязуе ихъ вѣдповѣдно або надломлюе и вь той спѣсѣ мае камѣнній знаряды, котрѣ служатъ ему мѣсто молотка, пилы або сверла.

Вь той цѣли вживае такожъ острыхъ костей звѣрять. Володѣючи умѣтно тымъ знарядями, Индіанцѣ самъ вырѣбае всѣ домашній знаряды. До нихъ належить ширѣка, плетена верета, котру вѣспае по надъ землю, мѣжъ деревьями и вь нѣй — мовъ птахъ вь гнѣздѣ, — спочивае, дальше валежить ту кобеля, рѣдь плетеного копка зъ довгою ручкою, котру Ботокуды перѣвѣшуетъ черезъ плечѣ, а деколи навѣтъ свои дѣти вь нѣй переносить. Майже нѣгде не рушитъ ся вѣнь безъ тои торбы.

Вкѣнци скорупы зъ овочѣвъ, чашки забытыхъ звѣрять и тымъ подобній рѣчи, — суть его посудиною, а пуста внутрѣ галузь тростяны, вьтѣпа понизше колѣнѣка, заступае ему нашу шклянку.

Индіанцѣ знае оны и его ужите, але выдобувае его тертѣмъ о себе двоихъ кусникѣвъ дерева, котрѣ черезъ терте сильно огрѣвають см, а вкѣнци запалюють. Навѣтъ мясо пече на рожнѣ, але тымъ рожнемъ есть кусникъ затятого патыка.

(Дальше буде).

Если малпа, котру застрѣливъ, повисне на деревѣ на своемъ хвостѣ, Ботокуды вьтѣже до неѣ по звѣряхъ яко небудь пнуочи ся рослины, по котрой жаденъ бѣлый чоловікъ не вь силѣ выкарабкатися. Вкѣнци, обладаючи звѣриною и пожиточными лѣсными плодами якъ: пальмове лыко — до робленя кошкѣвъ, або овочѣ до вареня напоѣвъ, вѣднаходя дорогу до своей первѣстной домѣвки за сонцемъ, пѣсля грунту и галузя, котрѣ нарокомъ нагнае, продаючыся гуцавиною.

Прийшовши до дому, воддае свою добычу родинѣ, щобъ жѣнки занялись ея приладженемъ. Та до того мусить мати якѣсь знаряды и посудину.

И на те сама природа до старчае Индіанцинови матеріалу. Шукае вѣнь плоскихъ або острыхъ камѣнюкъ, перѣвязуе ихъ вѣдповѣдно або надломлюе и вь той спѣсѣ мае камѣнній знаряды, котрѣ служатъ ему мѣсто молотка, пилы або сверла.

Вь той цѣли вживае такожъ острыхъ костей звѣрять. Володѣючи умѣтно тымъ знарядями, Индіанцѣ самъ вырѣбае всѣ домашній знаряды. До нихъ належить ширѣка, плетена верета, котру вѣспае по надъ землю, мѣжъ деревьями и вь нѣй — мовъ птахъ вь гнѣздѣ, — спочивае, дальше валежить ту кобеля, рѣдь плетеного копка зъ довгою ручкою, котру Ботокуды перѣвѣшуетъ черезъ плечѣ, а деколи навѣтъ свои дѣти вь нѣй переносить. Майже нѣгде не рушитъ ся вѣнь безъ тои торбы.

(Дальше буде).

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 15, 1898. Пасажерскі трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:40 до полудня; а 12:28 и 4:38 по полудню. До Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:28, 4:38 по полудню. До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стайцѣвъ околннихъ вугленыхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. и 12:28, 4:38 по полудни. Do Shamokin о год. 7:30, 11:32 до полуд. а 2:20, 6:44 и 9:55 по полудни. Экспресови трены до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:38 по полудни. Трены до Mt. Carmel. Зъ New York-у о год. 8:20 до полудня и 4:10 по полуд. Вь недѣлю о год. 1:00 по полудни. Зъ Philadelphia о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:30 по полуд. Вь недѣлю о год. 1:10 по полуд. Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:35, 5:05 и 8:10 по полуд. Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 2:58 и 5:35 по полуд. Вь недѣлю о год. 2:58 по полуд. Недѣльные трены до: Philadelphia и New York-у и до всѣхъ стайцѣвъ межъ тими мѣстами о год. 9:00 до полудня. До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стайцѣвъ околннихъ вугленыхъ о год. 9:00 до полуд. и 5:55 по полудни. Недѣльный тренъ до Shamokin о год. 10:21 до полуд. и 7:58 по полуд. CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent, R. H. Wilbur, General Supt. УВАГА: Кто хоче вѣсти на Весты, най купитъ собѣ тикетъ на легайску желѣзницю, бо найтуниса и найвыгодѣйша. По близши информации удавайте ся до: J. BEN. GOULD, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Dr. S. Blumberg,

1707 Carson str. PITTSBURG, PA. Кождый то знае, що вь Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки вь старѣмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вывѣчивъ ся за лѣкаря на университетѣ вь Варшавѣ, а зложивши испытъ державный вь Филадельфій о сѣвъ вь Питсбургу. Дуже добрый докторъ, Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразъ выздоровѣе!

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str. Одинокий лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякѣ хоробы совѣстно и вь короткомъ часѣ. Особливо незрѣванный лѣкарь вь справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, напимъ Русинамъ.

Руска бучерня. — Russian Meat Market — OLYPHANT, PA. КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господи́нъ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тамъ вь Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вѣнь свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить вь часѣ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте вѣдь него куповати мясо, а певно не пожалуете!

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ.

* TROMETTER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Свѣдѣня, Обѣды, Вечера.

Вь кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зимній перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солидна. Особный покоѣ для родинѣ. — Найлучшій вина, пива, ликеры, виски и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала. Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовѣсѣмъ привѣзднымъ. Пишучій сей адвертай-сментъ ручитъ за Тромейтера.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ званыхъ глумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Вильма Вокелека, вь Скрантонѣ. Вѣнь залагоджуе всякѣ справы вь кортѣ, а и сторокраевѣ и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий: W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Велькѣ потрѣбнѣ рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскѣ и звичайній можна купити. Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и бесечечно. Продае шѣфкарты. Не вѣдь нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ld. — ВЪ — Shamokin, Pa.

327 Shamokin st. Найболѣшій рускій компаничный сторъ вь Америцѣ. Заложеныи еще вь роцѣ 1889, а теперь побѣльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красеный, котрый компания купила 1896 року за \$18.000 показуе, що може компанична работа. — Всѣ розумный Русины належатъ до тои компании, купуютъ зѣ своего власного стору значить, спмагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000. Заряджае нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

вь READING, PA. ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырѣбае 25.000 бочѣкъ мѣсячно. Пиво одного зъ наибѣльшихъ броварѣвъ вь Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльне вѣдь всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды одной и тои самои доброты и приѣмного смаку и есть споряджае подъ заряджою одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ. Вырѣбае вь найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults. Сальонѣсты и приватній родины повинни замавляти пиво лише вь броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA. Знаменитый лѣкарь. Доволитна практика дала ему способиетъ стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчатъ успешно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, вь котрой выроблюють ся дуже добры и помѣщи лѣкарства. Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой околнцы знають добре Шлюпаса!

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ. Вынаймае такожъ верхи на погрозѣ, хрестны и всѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

СВОЙ ДО СВОГО

Ефремъ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. вь Шамокинѣ, Па. — РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. — Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другій напоѣ все свѣжій и найлѣпшого гатунку. Услуга чемна и солидна. Склянки великѣ и малѣ пѣсля вподобы. Люде! вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомагати.

Юліанъ Копыстьянскій

(JULIAN KOPYSZCANSKI) 420 W. Pine st. ШАМОКИНЪ, ПА. Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розматного гатунку, горѣвкѣй досконалой, цыгара дуже доброй. Спѣшитъ Братѣ Русины до своего братчика Юлька.

J. LIACHOWICZ

(I. Ляховичъ) 425 Shamokin st. ШАМОКИНЪ, ПА. Польско-литевскій zegarmistrz и ювилеръ. Всякѣ направы zegarkѣвъ выконуе точно, таньо и вь короткомъ часѣ и за напрату вь гарантїю. — Мае на складѣ великій выборъ антикварныхъ золотыхъ и сѣрбныхъ по дешевой цѣнѣ, и на доброту кождого zegarka гарантїю. Обручки слѣбны, якъ хто купуе достаетъ вь позаруку гарный будѣтъ. Стѣнный zegary дае на выплатъ.

O. Murdza & Bro's

46. Second st. MT. CARMEL, PA. О. МУРДЗА и БРАТѢ. Сторъ заосмотреныи вь найлѣпшій товары, сироваджованій впрѣсть зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ вь Mt. Carmel заосмотрюе вь живности. Продае такожъ одяга майнерскѣ и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и бесечечно. Свой до своего — а до чужого не плай ся. Жидѣтъ омынать вь цѣло!

Гавриль Малынякъ

Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA. Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво вь великихъ и малыхъ бочѣвахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвкѣй (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку. Братѣ! замовляйте у своего!

William D. Chmielewski

231 E. Centre str. SHENANDOAN, PA. Панове сальонѣсты зъ Шенандоръ и всѣ, що хочете набути для себе виски, пива темперу вь болѣшой скѣлкости, зайдѣтъ до В. Хмѣльовского и замовляйте напитки у него. — Найне зарабатують зъ васъ чужій, дайте заробити своему, божъ Хмѣльовскій честный и справедливыи чоловікъ — „Свободу“ препнумеруе. Купуйте у него!

Читайте и уважайте.

Станъ и огляни всѣ вѣзы для бучерѣвъ, гросерникѣвъ, голсельникѣвъ (до розвоженя пива) и розличній другій, робленій зъ найлѣпшого матеріалу и найлѣпшой работы. Головне ковальство. Спеціально вырѣбляють ся желѣзній плѣты, и обгородженя надгробникѣвъ.

J. B. Zimmerman

Cor. Independence and Market str. SHAMOKIN, PA. THOMAS A. ULIACKAS & JOSEPH RAUTKIEWICZ 436 Cherry str. SHENANDOAN PA. Гей темпераремъ, читайте. Кто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вайсѣ бѣр-у вь бутелькахъ най зайдѣ до гуртовного складу Т. Улячка и П. Райткевича а певно не пожалуете. Ану попробуйте!